

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Náměšť nad Oslavou

Téma: Administrativní podpora obcí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH:

1	ADMINISTRATIVNÍ PODPORA OBCÍ. CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.	
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	5
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ.....	6
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR.....	9
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	10
5	FINANCOVÁNÍ.....	10
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY	11
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY	11
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY	11
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	11
7	ZÁVĚR	12
8	PŘÍLOHY	13

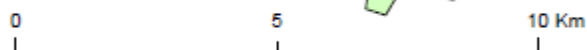
1 Administrativní podpora obcí

V území SO ORP Náměšť nad Oslavou fungují dva mikroregiony, které mezi sebou spolupracují. Jsou to Mikroregion Náměšťsko z.s.p.o. a DSO Mikroregion Chvojnice. Tyto dva mikroregiony v území sdružují téměř všechny obce SO ORP Náměšť nad Oslavou (kromě obce Třesov) a 2 další obce ze správních obvodů ORP Třebíč (obec Kozlany) a ORP Rosice (obec Újezd u Rosic). V území SO ORP Náměšť nad Oslavou se nachází celkem 27 obcí z nichž 14 obcí má méně než 200 obyvatel, 20 obcí má méně než 500 obyvatel a 25 obcí méně než 1000 obyvatel. Z tohoto hlediska se jedná o území s významným podílem malých obcí, tedy území vhodné k Administrativní podpoře malých obcí. Činnost podpory obcí v současné době zajišťují zmíněné mikroregiony, které obce sdružují.

Níže na obr. 1 je uvedena mapa členských obcí obou mikroregionů. V roce 2015 se Mikroregion Náměšťsko rozrostl o novou členskou obec – obec Zahradka, která spadá do SO ORP Náměšť nad Oslavou.

ČLENSKÉ OBCE MIKROREGIONŮ NÁMĚŠŤSKA V ROCE 2015

- mikroregion Náměštsko
- mikroregion Chvojnice

Vítězslav ROUS
Náměšť nad Oslavou, 2015
ArcČR 500

Obr. 1: Mapa členských obcí mikroregionů

1.1 Definování řešené problematiky

Oba mikroregiony členskými obcemi zajišťují různé služby. V současnosti mikroregiony mimo jiné zajišťují pro obce spisovou službu, administraci Programu obnovy venkova, technickou pomoc – výběrová řízení, stavební povolení, částečný dotační management, aj.

V současné struktuře mikroregionů probíhá spolupráce na úrovni jak meziobecní, tak i „mezimikroregionální“. Služby obcím zajišťované mikroregiony jsou zmíněny výše. Jako příklad spolupráce mikroregionů je možné uvést realizaci Strategie rozvoje mikroregionů Náměštska v roce 2001 a její aktualizaci v roce 2015. Mikroregiony také pořádají alespoň třikrát do roka (popř. vícekrát dle potřeby) pracovní semináře pro starosty členských obcí.

Dále mezi společné aktivity mikroregionů patří průběžné setkávání se starosty obcí regionu, tvorba strategických dokumentů, realizace společných projektů – vývěsní skříňky, informační tabule, společné propagační materiály, odpočívky pro cykloturisty i pro pěší, Mlynářská stezka, Regionální olympiáda dětí a mládeže, nákupy energií na Českomoravské komoditní burze od roku 2012, semináře pro účetní v regionu a další sportovní, společenské a kulturní akce pořádané v rámci mikroregionů.

Hlavní problematikou řešenou v prodloužené části projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území SO ORP byla Administrativní podpora obcí jako zvolené téma. Nejprve bylo upřednostňováno téma dopravní obslužnost, ale po konzultaci s odborníky ze SMO ČR bylo navrženo, že dopravní obslužnost bude dostatečně zpracována v rámci Akčního plánu souhrnného dokumentu, a proto byla zvoleným tématem Administrativní podpora obcí. Vzhledem ke stávající struktuře mikroregionů v území je v případě SO ORP Náměšť nad Oslavou hlavní problematikou prohloubení spolupráce mikroregionů a meziobecní spolupráce a její zefektivnění. Zdůvodnění, proč v zájmovém území nebude v současné době realizováno centrum společných služeb, je uvedeno níže.

Ke zmíněnému zlepšení efektivity fungování meziobecní spolupráce by v budoucnu mělo dojít hlavně v oblasti společné (obdobné) administrativy obcí, společných nákupů, kultury a cestovního ruchu a na základě společných strategických dokumentů také zefektivnění získávání finančních prostředků z Evropských a Státních fondů. Na setkáních starostů v budoucnu budou dále navrhovány a diskutovány možnosti vzniku centra společných služeb a podmínky za jakých toto centrum může být realizováno. V neposlední řadě bude usilováno o intenzivnější setkávání zástupců obcí, v blízké budoucnosti mimo jiné zejména z důvodu řešení problematiky dopravní obslužnosti. Řešení zmíněných záležitostí budou diskutována právě na budoucích setkáních.

2 Průběh jednání

První jednání k tématu EMOS - Administrativní podpora obcí bylo naplánováno společně s jednáním k Akčnímu plánu. Nejprve byla projednána problematika Akčního plánu a poté začalo jednání k tématu EMOS. Slova se ujal motivující starosta Vladimír Měrka a své kolegy seznámil s průběhem III. fáze projektu a to obsahově i časově včetně stručných výsledků šetření formou záznamníků. Dále byli starostové KMOSem seznámeni s variantou 1. a 2. dle Metodického pokynu k rozvinutí debat v území dle MEMOS - část 3 pro téma Administrativní podpora malých obcí. Dále byli seznámeni s konkretizací okruhů obou diskusních témat.

Výsledkem „záznamníkového šetření“ v minulosti byla preference témat Dotační management a Rozvoj obce. Na setkání k tématu EMOS, byla formou diskuse zjišťována preference řešení problematiky EMOS. Výsledkem diskuse je výčet všech názorů (námětů) zúčastněných starostů.

Požadované služby:

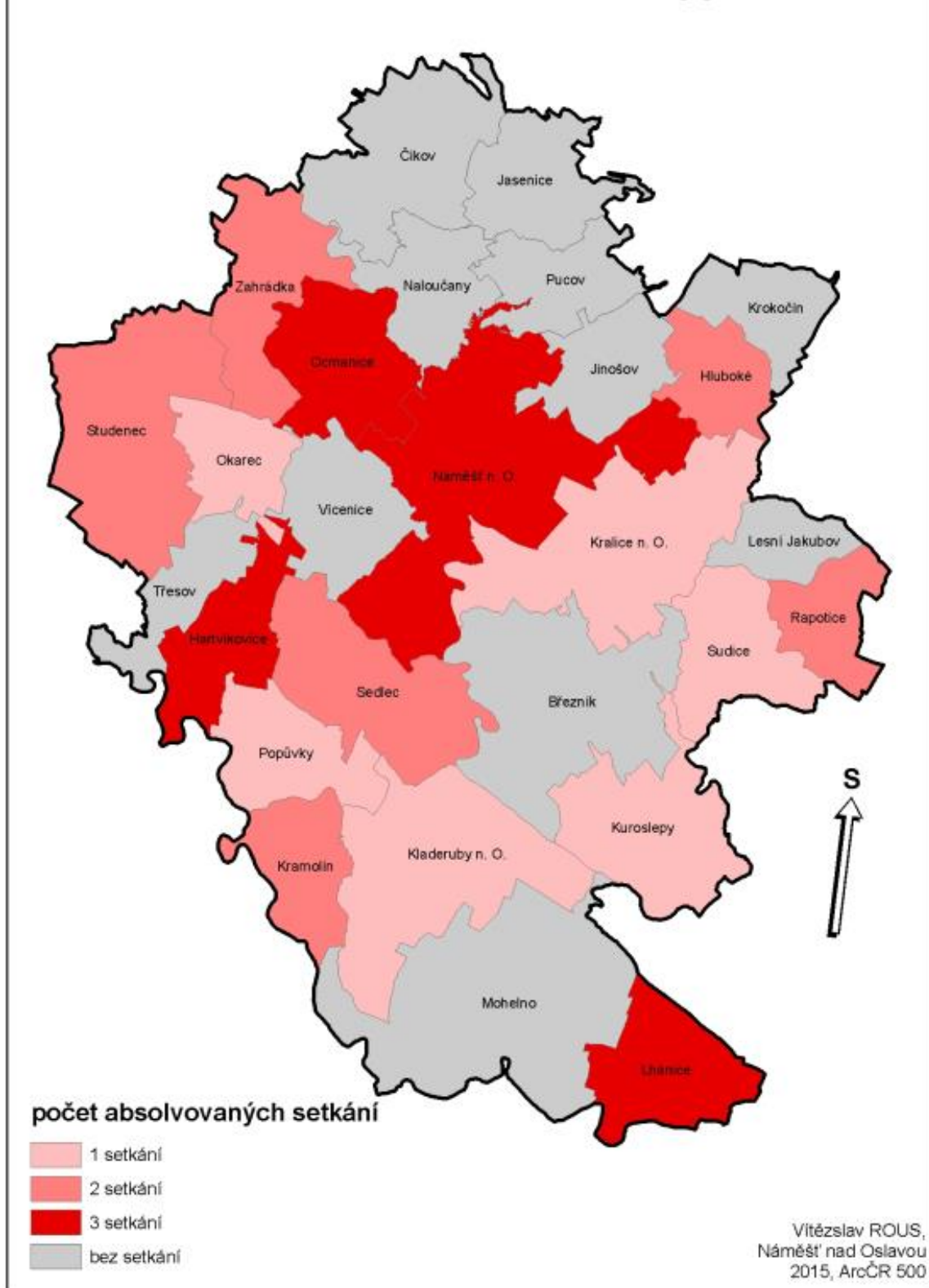
- Poradenství pro malé obce, nejen pro neuvolněné starosty
- Spolupráce mezi odbory MěÚ a obcemi, poradenství
- Obnovení školení starostů – zákon o obcích, veřejné zakázky aj.
- Příprava projektových dokumentací
- Příprava žádostí do jakýchkoli dotačních programů
- Řízení projektů – monitorovací zprávy, závěrečná vyhodnocení, aj.
- Příprava a realizace výběrových řízení, administrace profilů veřejných zadavatelů
- Pomoc při tvorbě rozvojových plánů
- Kompletní servis zajišťování různých staveb (projekt, výběrové řízení, aj.)

Další, v pořadí druhé jednání k tématu EMOS se konalo společně s jednáním k Akčnímu plánu. Uskutečnilo se dne 26. 8. 2015 od 15:00 na MÚ v Náměšti nad Oslavou. Bylo přítomno 11 starostů z celkových 27. Slova se ujal motivující starosta, pan Vladimír Měrka a přiměl své kolegy k diskusi. Závěrečné neformální jednání k tématu EMOS se uskutečnilo dne 14. 9. 2015 od 13:00 na MÚ v Náměšti nad Oslavou ve Velké zasedací místnosti. Bylo přítomno 10 starostů z celkových 27, což znamená, že byla splněna minimální účast pro Závěrečné neformální Shromáždění zástupců obcí. Na setkání jsme se starosty opět diskutovali o zřízení a financování Centra společných služeb. Zúčastnili se i starostové, kteří nebyli přítomni na

předchozím setkání k EMOS. V mapě na obr. 2 je znázorněna účast zástupců obcí na neformálních setkáních celkem. Celkem se všech tří neformálních setkání k tématu EMOS zúčastnilo 16 zástupců obcí z celkových 27.

Výsledkem jednání bylo, že obce usilují o to, aby zřízení centra bylo zajištěno obcí III. stupně, tedy prostřednictvím města Náměšť nad Oslavou a veškerá administrativa byla financována ze státního rozpočtu. Z diskuze vyplynulo, že starostové za těchto podmínek necítí potřebu zřídit dobrovolný svazek obcí, či jinou formu spolku pro zajištění poptávaných služeb. V současné době starostové nemohou nést 100% náklady na personální zajištění nebo na provoz centra společných služeb (CSS) z obecních rozpočtů, aby jeho provoz byl dlouhodobě udržitelný. Zástupci obcí nechtějí zřizovat CSS primárně přes DSO, ale pokud nebude jiná možnost, budou v budoucnu usilovat o zřízení CSS přes DSO za předpokladu spolufinancování z tzv. „pilotního projektu“ SMO ČR. Tento pilotní projekt by však měl výhledově odstartovat až v dubnu roku 2016. Do té doby nejsou kapacity pro vznik CSS a celá tato problematika bude i nadále řešena na setkáních mikroregionů. Toto téma je ještě otázkou debaty v území v budoucnu. Prozatím bude veškerá komunikace, administrativa apod. fungovat na bázi mikroregionů s tím, že na budoucích setkáních budou diskutovány možné varianty APMO v území.

Účast obcí SO ORP Náměšť nad Oslavou na neformálních setkáních k tématu EMOS v roce 2015

Obr. 2: Mapa k účasti na setkáních k EMOS

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Rozhodovací a řídicí struktury mikroregionů jsou již nastaveny a vesměs účelně naplňují cíle, pro které byly mikroregiony zřízeny. Postupem času se aktivity mikroregionů, obcí v nich sdružených a i vzájemně mikroregionů mezi sebou rozrostly i o ty aktivity, které při vzniku mikroregionů nebyly stěžejní. Předmět činnosti obou mikroregionů má poměrně široký záběr a v rámci svých (legislativních) možností řeší problémy a témata spolupráce obcí různého charakteru. Vzhledem k tomu, že Mikroregion Náměštsko nemá právní formu DSO nemohl by být využit pro vznik centra společných služeb. Naproti tomu Mikroregion Chvojnice má právní formu DSO a mohl by tedy být zřizovatelem centra společných služeb (a být tak zřizovatelem centra společných služeb i pro obce Mikroregionu Náměštsko). Avšak jak vyplynulo ze setkání starostů, v území SO ORP Náměšť nad Oslavou je zájem starostů o to, aby centrum společných služeb vzniklo na bázi obce III. stupně - prostřednictvím města Náměšť nad Oslavou a ne na bázi DSO. Takže stávající DSO pro vznik centra společných služeb v současnosti využít nebude, mikroregion (z.s.p.o.) se taktéž za tímto účelem transformovat nebude a úplně nový DSO také nevznikne, ale činnost obou současných mikroregionů zůstane stejná a obcím stejně přínosná jako doposud.

Vzhledem k závěrům setkání se od tohoto vyvodí užší koordinační mechanismus, kdy na dalších setkáních, jak už bylo zmíněno výše budou diskutovány varianty vzniku CSS. Neformální pracovní skupina by mohla vzniknout ze zástupců a tajemníků mikroregionů. Cíle Souhrnného dokumentu budou realizovány za pomoci Akčního plánu Souhrnného dokumentu, tak jak je v Akčním plánu uvedeno, samozřejmě s možností drobných výhrad při realizaci jednotlivých projektových záměrů. V současnosti je předpokladem, že i v tomto směru bude aktivní zmíněná neformální pracovní skupina. Avšak pokud to situace u jednotlivých projektových záměrů bude vyžadovat, bude zřízena řídicí skupina konkrétního záměru pro snadnější realizaci. Akční plán je možné dle potřeb obměňovat. Koordinace projektových záměrů uvedených jak v Zásobníku projektů, tak v Akčním plánu bude fungovat čistě na smluvní bázi.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

Jednací a rozhodovací pravidla budou do budoucna nastavena jako doposud. Hlavními orgány mikroregionů jsou ustanoveny v obou mikroregionech stejně. Jedná se o valné hromady, rady mikroregionů a kontrolní komise. Členy orgánů mikroregionů mohou být pouze pověřeni členové zastupitelstev sdružených měst a obcí. Valná hromada je nejvyšším orgánem mikroregionu. Mikroregiony plní zejména koordinační a poradní funkce, usilují o všestranný rozvoj sdružených obcí. Účelem spolupráce obcí je prosazování společných zájmů v různých oblastech.

Společného stanoviska bylo, je a bude dosahováno vždy podle situace. Způsob jakým bude stanovisko dosaženo se rozhodne podle charakteru problematiky. Jsou dva možné způsoby dosažení společného stanoviska: Konsenzus a Pravidlo jedné obce a jednoho hlasu. Pravidlo zohledňující počet obyvatel obce nebude uplatňováno. Setkání mikroregionů bude organizováno vždy dle potřeby a není důležité kdo dá ke schůzi podnět. Minimální frekvence jednání záleží na probírané problematice, mikroregionech jako takových, jednotlivých obcích a vzhledem k neuvolněnosti některých starostů také k časovému vytížení starostů těchto obcí. Schůze mikroregionů by však měla proběhnout minimálně 3x do roka. Vnitřní organizační řád mikroregionů je pevně dán. V Mikroregionu Náměštsko administraci zabezpečuje referent regionálního rozvoje Městského úřadu v Náměšti nad Oslavou v rámci své pracovní náplně. Obdobně je tomu v případě Mikroregionu Chvojnice, kdy tuto agendu zabezpečuje pracovnice Obecního úřadu v Kralicích nad Oslavou. Schůzi mikroregionu vždy svolává předseda mikroregionu. Pokud se jedná o společnou schůzi obou mikroregionů, svolává ji předseda Mikroregionu Náměštsko.

5 Financování

Personální náklady mikroregionů jsou stanoveny již od vzniku mikroregionů tak, že výše zmínění pracovníci mají mimo jiné ve své náplni práce agendu týkající se mikroregionu. Konkrétní mzdy jsou odvozeny ze mzdových tabulek. S tím souvisí i pronájem prostor, energie, apod. Tedy tyto položky nákladů jsou zahrnuty do normálního provozu Městského úřadu v Náměšti nad Oslavou a Obecního úřadu v Kralicích nad Oslavou. Naproti tomu externí služby jsou nakupovány dle potřeby, dohody a aktuální situace, nelze paušálně stanovit náklady na nákup těchto služeb.

Tyto náklady jsou hrazeny obecně z více zdrojů podle toho, čeho se náklady týkají. Jedním ze zdrojů jsou členské příspěvky od obcí sdružených v mikroregionech. Jedná se o částku 15Kč/obyvatel obce/rok. Dalšími zdroji financování mikroregionů

jsou dostupné dotační tituly (krajské, národní i evropské), dary, podpůrné prostředky a další finanční prostředky získané z činnosti mikroregionů. Příjmy z činnosti mikroregionů se pohybují v řádu tisíců.

Ze setkání zástupců obcí vyplynulo, že v současné době nejsou obce schopny společně zřídit Centrum společných služeb zejména z důvodu financování formou členských příspěvků na zřízení centra ani financování jednotlivých poskytovaných služeb.

5.1 Mzdové náklady

Mzdové náklady na zaměstnance mikroregionů pocházejí z městského/obecního rozpočtu. Personální obsazení mikroregionů je totožné – 1 zaměstnanec města/obce je mimo jiné tajemníkem mikroregionu a vykonává povinnosti spojené s agendou mikroregionu. Velikost pracovního úvazku lze jen těžko rozlišit, pracovník se záležitostí mikroregionu věnuje dle potřeby. Způsob odměňování je uveden výše.

5.2 Provozní náklady

Vzhledem k adrese obou mikroregionů (MÚ a OÚ) není třeba řešit pronájem prostor a tedy provozní náklady na tyto prostory.

5.3 Ostatní náklady

Ostatní náklady se týkají organizace setkání mikroregionů – zajištění prostor, občerstvení, apod.

6 Vyhodnocení efektivity

Po ukončení projektu „Systémová podpora meziobecní spolupráce“ je naplánováno setkání starostů obou mikroregionů, kde se budou řešit témata možné meziobecní spolupráce, zejména společná problematika dopravní obslužnosti v rámci realizace Akčního plánu souhrnného dokumentu. Je naplánováno tato setkání uskutečňovat zhruba čtvrtletně. Na těchto setkáních budou probírány výsledky průběžného monitoringu.

Systém monitorování dopomůže např. sledovat, v jakém období, prostřednictvím jakých projektů a za pomoci jaké finanční částky získané z jakých zdrojů byly naplňovány jednotlivé kroky. Důsledné vyhodnocování efektivity je často mimo oblast zájmu, neboť efektivnost řady rozvojových aktivit je spíše sporná. Evaluace tedy často není prováděna komplexně ve vztahu k dosaženým změnám, ale spíše na

úrovni výstupů, resp. výsledků. Proto i navržený systém monitoringu bude obsahovat indikátory typu vstupů, výstupů a výsledků (co bylo, co je). Toto všechno by mělo být blíže specifikováno na setkáních v budoucnu.

Co se týče reportingu, vedení mikroregionů by mělo umět dokázat prezentovat výsledky práce orgánů veřejné správy na svém území jako zajímavé a zasluhující si pozornost všech cílových skupin působících v daném mikroregionu. Účelem následujícího návrhu systému prezentace výsledků spojených s realizací projektů je přiblížení činnosti měst a obcí v mikroregionu v oblasti regionálního rozvoje občanům prostřednictvím médií a dalších komunikačních nástrojů a posílit tak pozitivní vnímání aktivit samospráv. Cílovými skupinami jsou jednak obyvatelé měst a obcí, ale také všechny subjekty, které zde působí, tedy podnikatelé a zájmové organizace, ale také turisté. V současnosti jsou běžně využívanými prostředky k informování a propagaci činnosti orgánů veřejné správy používány následující komunikační nástroje: tiskové zprávy, elektronická pošta, elektronický zpravodaj, sociální sítě – facebook. Všechny informace zprostředkované elektronicky budou dostupné na hlavních webových stránkách mikroregionů (www.namestsko.cz a www.mikroregionchvojnice.cz) a jednotlivých obcí.

7 Závěr

Vzhledem k charakteru obcí SO ORP Náměšť nad Oslavou je patrné, že obce by avizovanou administrativní podporu přivítaly, avšak za rozdílných podmínek, než jaké jsou v současnosti ke vzniku centra společných služeb nastaveny.

Hlavním závěrem všech setkání k tématu EMOS je, že obce usilují o to, aby zřízení centra zajišťovaly obce III. stupně a veškerá administrativa byla financována ze státního rozpočtu, tedy aby obec III. stupně plnila funkci, ke které byla vytvořena – administrativně podporovala obce ve správním obvodu. Je zapotřebí, aby Svaz měst a obcí apeloval na vládu ČR k vytvoření podmínek pro zajištění potřeb obcí prostřednictvím příslušné obce III. stupně, centra řešícího a zajišťujícího podporu vybrané oblasti samosprávných činností obcí. Z diskuze vyplynulo, že starostové v současnosti necítí potřebu zřídit dobrovolný svazek obcí, či jinou formu spolku pro zajištění poptávaných služeb. V současné době starostové nechtějí nést náklady na personální zajištění nebo na provoz centra společných služeb z obecního rozpočtu, aby jeho provoz byl dlouhodobě udržitelný. Do budoucna je nutné na společných setkáních hledat varianty vedoucí ke vzniku CSS.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 17.7.2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 26.8.2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 14.9.2015, Prezenční listina, fotografie.